

Határigazgatási és Vízum Eszköz Nemzeti Program társadalmi véleményezésre

1. Program stratégia

A Nemzeti Program a fejlesztési irányok és prioritások meghatározásakor figyelembe veszi a jelenleg 2019-2021. évekre vonatkozó, majd ezt követően a mindenkor hatályos Nemzeti Integrált Határigazgatási Stratégia (továbbiakban: Stratégia) célkitűzéseit, valamint az abban kijelölt stratégiai fejlesztési irányokkal összhangban határozza meg a HAVE pénzügyi eszköz felhasználásának prioritásait. A Stratégia összhangban van az általa lefedett szakpolitikai területeket érintő uniós stratégiákkal és a vonatkozó uniós jogi aktusokban foglalt elvárásokkal, úgymint az Európai Unió Belső Biztonsági Stratégiája, az Európai Unió Migrációs Stratégiája, az Európai Bizottság európai migrációs stratégia végrehajtásáról szóló Közleményének VI. melléklete. Nemzeti szinten figyelembe veszi a Kormány biztonsági és migrációs stratégiai iránymutatásait tartalmazó határozatait, valamint az Európai Unió által a 2021-2027 közötti európai uniós programozási időszakban létrehozásra kerülő Belső Biztonsági Alap, a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap, valamint az Integrált Határigazgatási Alap – Határigazgatási és Vízumeszköz fejlesztési irányairól és az intézményrendszer kialakításáról szóló Kormányelőterjesztésben foglalt stratégiai fejlesztési irányokat. A Stratégia követi az európai integrált határigazgatás négylépcsős belépés-ellenőrzési modelljét (harmadik országban való tevékenység, a szomszédos országokkal folytatott együttműködés, határellenőrzés a külső határokon, a szabad mozgás térségében folytatott intézkedések, beleértve a visszatérési intézkedéseket is), valamint az európai integrált határigazgatás kialakításának tizenegy fő elemét.

A Nemzeti Program a fentiek mellett az EBCGA Igazgatótanácsának az európai integrált határigazgatásra vonatkozó technikai és operatív stratégiájáról szóló 2/2019. (2019. 03. 27.) határozata alapján támogatja az abban megfogalmazott uniós és nemzeti feladatok végrehajtását, és intézkedéseivel hozzájárul az európai integrált határigazgatás egészének fejlesztéséhez.

A sebezhetőségi és schengeni értékelések tapasztalatai, a Bizottság által megfogalmazott ajánlások (Programming Fiche), valamint a határigazgatási és vízum szakterületen elvégzett helyzetelemzések együttesen alakították ki a források optimális felhasználására vonatkozó elgondolást, amelyre a Nemzeti Program épül.

Magyarország továbbra is tranzitországgként szerepel a nemzetközi illegális migráció útvonalában, azonban hosszabb távon nem zárható ki, hogy az illegális migrációban érintettek számára célországgá váljon. A földrajzi elhelyezkedés és közlekedési infrastrukturális jellemzők alapján három befelé irányuló illegális migrációs csatorna érinti a magyar külső határokat. Ezek közül a legjelentősebb a balkáni útvonal, amely Törökországon, Görögországon, a nyugat-balkáni országok érintésével Szerbián keresztül éri el Magyarországot, illetve halad tovább Nyugat-Európa felé. A másik útvonal szintén Törökországon keresztül Bulgárián, Románián áthaladva éri el Magyarországot, míg a harmadik Oroszország, Ukrajna felől, az ukrán-magyar határszakaszon éri el hazánkat, és húzódik tovább Ausztria, valamint másik ágán Szlovákia és Németország irányába. Magyarország biztonságára a Görögországban kialakult helyzet is közvetlen hatást gyakorol, a görög-török határszakaszon történt illegális határátlépők ugyanis másodlagos migráció keretében érik el a magyar külső határt.

A szervezeti felépítés, a határszakaszok hosszúsága és az illegális bevándorlás országos főirányai

alapján a külső határokon a helyi szervek végrehajtó állománya legnagyobb számban a magyar-román (447 km) és a magyar-szerb (174,4 km) határszakaszon, majd a magyar-ukrán (136,7 km), és végül a magyar-horvát (344,8 km) viszonylatban van jelen. Az élőerő alkalmazását nagyban befolyásolja a különböző műszaki tartalmú határbiztonsági infrastruktúra és felderítő képességek rendelkezésre állása az egyes határviszonylatokban.

A külső határszakaszok közül egyértelműen a magyar-szerb viszonylat áll folyamatos nyomás alatt, és az ide összpontosított erőknek és eszközöknek köszönhetően itt nyílik legnagyobb lehetőség az illegális belépési kísérletek felfedezésére és megakadályozására önállóan vagy a szerb határrendészeti szervekkel együttműködve. Az elmúlt évek adatai alapján megállapítható, hogy az államhatárt jogellenesen átlépő személyek szervezettebb módon, új módszerekkel kísérik meg kijátszani a határbiztonsági rendszert és nagyobb számban kerülnek elfogásra az államhatártól távolabb, melyet a több, egymásra épülő vonalban működtetett határrendészeti járőrszolgálat, valamint az integrált határigazgatásban érintett hatóságok közötti együttműködés tesz lehetővé. Ennek az államhatártól távolabbi területekre is kiterjedő rendszernek a további erősítése kiemelt fontosságú a külső határok biztonságának fenntartásához. Ennek érdekében a Nemzeti Program támogatja a hatóságok közötti együttműködés és a közös kockázatelemzés fejlesztését.

A külső határok előtti területekről alkotott pontosabb hírszerzési kép szintén kiemelt jelentőséggel bír a megfelelő helyzet tudatosság megteremtéséhez és a kockázatelemzési képességek növeléséhez. Az adatszolgáltatást és információáramlást biztosító EUROSUR rendszer fejlesztése a kialakítás alatt álló regionális szintű végpontokon a különböző határrendészeti alrendszerek integrációját is elengedhetetlenné teszi, különös tekintettel az EBCGA által nyújtott fúziós szolgáltatások igénybe vételére és a CIRAM modell alkalmazására.

Magyarország a fentiekén túl is kiemelt szerepet szán az EBCGA-val folytatott együttműködésnek és az általa szervezett műveletekben való részvételnek. Ez mindkét irányban (fogadás és kiküldetés) a nemzeti együttműködés alapelve. A külső határok ellenőrzése során az EBCGA által nyújtott támogatást a nemzeti határellenőrzési rendszer integráns részeként tekintjük, mindemellett Magyarország, a külső határok igazgatása során szerzett jelentős tapasztalatát kihasználva aktívan részt vesz az EBCGA által összehangolt tevékenységekben, valamint a közös műveletekben. Ezek célja az integrált határigazgatási rendszer magas színvonalú és költséghatékony működtetése, a kölcsönös támogatásból fakadó előnyök kihasználása, amely támogatja a nemzeti határellenőrzési feladatok végrehajtását is.

Magyarország elkötelezett az iránt, hogy az EBCGA – a tagállami jogkörök sérelme nélkül – hangolja össze saját tevékenységét más európai uniós ügynökségekkel (úgy mint: EUROPOL, EASO, eu-LISA, EMSA, EFCA). A fentiekén túl, következetesen támogatja az EBCGA mandátumának kibővítését, annak érdekében, hogy az Ügynökség ne csak a tagállamokkal szomszédos harmadik országok területén, hanem más harmadik országokban (elsősorban az illegális migrációt kibocsátó országokban) is koordinálhasson közös műveleteket, az érintett harmadik ország határrendészeti törekvéseinek támogatása, valamint az illegális migráció még az EU külső határai előtt történő megállítás érdekében.

Az EBCGA állandó alakulat felállításához kapcsolódó képzési és toborzási feladatok kiemelt feladatot jelentenek a következő időszakban, melyekre a Nemzeti Program szintén reagál.

Az EBCGA-val közös eszközbeszerzések – melyekre korábban is lehetőség volt – számos jogi szervezési kérdést vetettek fel elsősorban a közös használattal kapcsolatban. A technikai fejlesztésekkel kapcsolatos EBCGA álláspont alapján elkészülő nemzeti kapacitás-fejlesztési terv meg fogja határozni az eszközbeszerzések további irányait és prioritásait, melyeket a Nemzeti

Program a jelenleg rendelkezésre álló információkhoz mérten figyelembe vesz.

A külső határok biztonságos őrzete mellett a Nemzeti Program prioritásként kezeli a jogszerű utazás elősegítését, valamint a határforgalom hatékony ellenőrzését.

Magyarország jelenlegi külső határszakaszán 32 közúti/autópálya, 12 vasúti, 3 vízi és 4 légi határátkelőhely működik. Román viszonylatban 10 ideiglenes határátkelőhely állandó hétvégi nyitvatartással működik. A jelenleg rendelkezésre álló információk alapján a programozási időszak végéig 2 új határátkelőhely megnyitására kerülhet sor, azonban Horvátország és Románia esetleges schengeni csatlakozása nagyban befolyásolhatja a határforgalom-ellenőrzés rendszerét.

A határátkelőhelyek felújítása, valamint a schengeni értékelő ellenőrzések ajánlásain is alapuló fejlesztése folyamatos, azonban alapvetően a hagyományos ellenőrzési technológián alapul. Magyarország elkötelezett az új technológiák alkalmazása iránt, ezért vizsgálja, illetve pilot projekt keretében megvalósítani is tervezi a közúti határátkelőhelyeken a határforgalom-ellenőrzés automatizált rendszerrel (ABC kapu) történő végrehajtásának lehetőségeit. Az automata átléptető rendszerek alkalmazását a határátkelőhelyek áteresztő képességének fenntartása és növelése is indokolja. Magyarország teljes jogú schengeni taggá válásától kezdődően a schengeni külső határon az első tíz évben, mintegy 50 %-kal növekedett a személyforgalom, úgy, hogy a határátkelőhelyek kapacitása alapvetően nem változott. Ez a tendencia napjainkra is megmaradt, ami nagyságrendileg éves 7-10 %-os növekedési ütemet jelent a személyforgalomban. A határon átlépő növekvő forgalomból egyre nagyobb kihívást jelent az illegális bevándorláshoz kapcsolódó, közbiztonsági, vagy nemzetbiztonsági (pl. külföldi harcosok) veszélyt jelentő személyek kiszűrése. A különböző okmányhamisítások folyamatos jelenléte mellett egyre nagyobb számban jelenik meg a személycsere módszere, amely számos kihívás elé állítja a hatóságokat, hiszen itt az okmányok eredetiek, megfelelnek a kiállító hatóság által meghatározott formai és tartalmi követelményeknek, és az adott okmányt felhasználó személyét alakítják a felhasználni kívánt okmányhoz. A személycsere hatékony kiszűrésére az arcképelemző szoftverek, vagy az arcképelemzési nyilvántartások létrehozása jelent megoldást, amelyek hatékony támogatást tudnak nyújtani az ellenőrző hatóságoknak. A biometrikus adat ellenőrzésén alapuló eszközöknek, szoftvereknek az elkövetkező néhány évben teret kell biztosítani az elkülönített helyen végrehajtott ellenőrzések folyamatában is.

Az elkövetkező időszak legnagyobb fejlesztési igényű feladata a határforgalom-ellenőrzésben egyértelműen az EES bevezetése. Magyarország célja, hogy az EES bevezetését követően a határátléptetést elősegítő IT rendszerek interoperabilis és megbízható módon működjenek. A Nemzeti Program által támogatott fejlesztések arra irányulnak, hogy a biztonság növekedése mellett a határátléptetéshez szükséges idő, illetve a várakozási idő ne növekedjen a jelenlegi időszükségletekhez képest. Az EES, majd 2023-ig az interoperabilitási elemek bevezetéséhez kapcsolódóan új határigazgatási folyamatok kerülnek bevezetésre, melyek határátkelőhely-specifikus ellenőrzési technológiák kidolgozásával és alkalmazásával is együtt járnak. Az EES nemzeti informatikai hátterének bevezetéséhez szükséges technikai (hálózatfejlesztés, informatikai infrastruktúra) és szoftverfejlesztések megvalósítása, valamint a határátkelőhelyek végponti eszközeinek és vezeték nélküli hálózati lefedettségének fejlesztése együttesen szükségesek a rendszer hatékony működtetéséhez.

A kapcsolódó IT rendszerek fejlesztése és működési feltételeik és interoperabilitásának biztosítása (pl. ETIAS, SIS II, AFIS, ABIS) szintén kiemelt feladat, melyekre a Nemzeti Program a jelenleg rendelkezésre álló információkhoz mérten reagál.

Mind a határforgalom-ellenőrzés, mind a határőrizet modernizációja során olyan technikai igények merülnek fel, amelyeket teljesítő eszközök a jelenlegi piaci kínálatban nem, vagy nem a megfelelő

formában szerepelnek, így a piackutatás mellett fejlesztési igények is megjelennek. A nemzetközi biztonsági kutatási projektek eredményeinek felhasználása, a fejlesztett technikai eszközök határszakasz-specifikus módosítása és tesztelése, valamint a globális trendek követése érdekében a Nemzeti Program tartalmazza egy határrendészeti kutatást és fejlesztést támogató intézmény felállítását, valamint az EBCGA jelenleg kidolgozás alatt álló eszközbeszerzési sztenderdjeihez történő alkalmazkodás érdekében egy eszköz- és módszerspecifikus követelményeknek megfelelő minősítési eljárásrend kidolgozását. A határbiztonsági rendszer működésébe folyamatosan be kell építeni a sebezhetőségi értékelések során meghatározott ajánlásokra való reagálást, melyet az egyes technológiák és folyamatok rendszeres elemzése és monitorozása segít elő.

Tekintettel arra, hogy a határellenőrzés a technikai fejlesztések mellett is jelentős élőerő igényű tevékenység marad, az azt végrehajtó személyi állomány szakmai és nyelvi továbbképzése, valamint elegendő számban történő szolgálatba vezénylése szintén támogatott a Nemzeti Program forrásaiból. A képzések az EBCGA állandó alakulat felállításának elősegítése és a helyzettudatosság növelése mellett (pl. CIRAM) az európai integrált határigazgatás számos területét, az új technológiák alkalmazását, valamint az alapvető jogokat is érintik.

Az európai integrált határigazgatás támogatása területén összességében elmondható, hogy Magyarország célja a személyeknek biztonságos, védett és jól működő külső határokon keresztül történő zökkenőmentes és törvényes mozgásának biztosítása. Ennek során egyrészt átfogó helyzettudatosság elérésére törekszik, amely hozzájárul a külső határokon a fenyegető helyzetek elkerüléséhez a bekövetkezésük előtt történő előrejelzésükkel és megelőzésükkel. Másrészt a külső határokon már kialakult veszélyes helyzetekre – a szükséges operatív tevékenységek tervezésével, megvalósításával és értékelésével – megfelelő és elégséges válaszingedményekkel reagálni, melyek keretében kiemelt szerepet kap az EBCGA-val és más uniós ügynökségekkel történő együttműködés és a jövőbeli kihívásokhoz történő alkalmazkodás.

A közös vízümpolitika támogatásának területén Magyarország szintén a technikai fejlesztésekre helyezi a hangsúlyt.

A magyar külképviseletek konzuli szolgálata világszerte 145 helyszínen végzi feladatait és nyújt tájékoztatást a vízumokkal kapcsolatos ügyekben. Vízumkérelmek átvétele és vízumügyintézés ennél szűkebb körben, 97 helyszínen zajlik. Hatályos vízumképviseleti megállapodás alapján Magyarország 83 helyszínen látja el más tagállam képviseletét az egységes vízumok kiadása során, hazánk nevében pedig 62 helyszínen vesznek át vízumkérelmeket világszerte. A Vízumkódexben nevesített, vízumképviseleten kívüli egyéb együttműködési formákat Magyarország szintén támogatja, melyeket számos formában és helyszínen működtet az egységes vízümpolitika támogatása és a legjobb gyakorlatok kicserélése érdekében. Külső szolgáltató igénybe vételére 18 országban kerül sor a vízumkérelmek átvételére. A jelenlegi infrastrukturális ellátottságra és a vízumkérelmezésben várható digitális generációváltásra (e-vízumkérelem és e-vízum) tekintettel Magyarország középtávon nem tervezi további konzulátusok megnyitását.

A konzuli szolgálat munkáját 17 migrációs szakdiplomata, vízumtanácsadó és okmánytanácsadó összekötő tiszt segíti, akiknek legfontosabb feladata a vízumeljárások szakértői támogatása és a migrációs kockázatok kiszűrése. A Nemzeti Program kiemelt célja a meglévő rendszer megreformálása, és hosszabb távra kiküldött szakdiplomatakból, (okmánytanácsadókból és vízumtanácsadókból) álló hálózat kiépítése és működtetése.

A vízumkérelmek feldolgozásának digitalizálását a kérelmezői oldalon, valamint végső soron az e-

vízum bevezetését Magyarország prioritásként kezeli. Ehhez a VIS és kapcsolódó nemzeti rendszerek fejlesztése szükséges, amely a konzulátus személyzet képzésével is együtt jár.

A külképviseleti vízumkiadás hatékonyságának folyamatos monitorozása, a vízumkiadási gyakorlat helyi specifikumokhoz is igazodó egységesítése, valamint a tapasztalatok megosztása érdekében minőségbiztosítási célú átvilágítási mechanizmus került beépítésre a munkavégzésbe.

A folyamatos és elégséges konzuli jelenlét biztosítása a leginkább leterhelt állomáshelyek csúcsidőszakokban történő megerősítésével, a vízumpolitika egységes értelmezésére irányuló képzések, valamint a konzuli együttműködés fokozása szintén támogatott a Nemzeti Program forrásaiból.

2. Prioritások

2.1 Az európai integrált határigazgatás támogatása

Az európai integrált határigazgatás támogatása egyedi célkitűzés területén Magyarország a Rendelet II. mellékletében megfogalmazott végrehajtási intézkedésekhez igazodva, a Nemzeti Program stratégiai célkitűzései kapcsán bemutatott helyzetelemzés alapján számos területet érintően tervez beavatkozást a HAVE forrásainak felhasználásával:

1. A határellenőrzés javítása

1.1 A külső határokon történő ellenőrzések megerősítése kapcsán három prioritás köré csoportosulnak a fejlesztési igények.

- ***A határellenőrzést végrehajtó személyi állomány létszáma és felkészültsége*** meghatározó a határbiztonsági rendszer működése szempontjából. A létszámbeli megfelelőséget a személyi állomány megtartását célzó intézkedésekkel kívánjuk biztosítani, míg az ismeretszintet és helyzettudatosságot elsősorban az európai integrált határigazgatás területén megvalósított szakmai továbbképzésekkel és nyelvi képzésekkel kívánjuk elérni. (különösen a III. melléklet 1. c) és i) pontok szerinti tevékenységekkel).

Magyarország célja, hogy a program végére az integrált határigazgatásban érintett, de elsősorban a határellenőrzést végrehajtó személyi állomány jól képzett, motivált és jó kommunikációs készségű legyen. A szakmai és nyelvi jelenléti továbbképzések támogatását elsősorban a korábbi alapokból létrehozott és támogatott Határrendészeti Oktató Bázis infrastruktúrája támogatja, amely a jövőben is hozzá fog járulni a szolgálati ág magas színvonalú képzéseinek megvalósulásához. Az alapjogoknak az integrált határigazgatás teljes vertikumában történő érvényre jutását alapjogi és kommunikációs tréningek szolgálják. A jelenléti képzési formát nem igénylő, elméleti ismeretek átadását szolgáló továbbképzéseket a legtöbb érintett hatóság esetében on-line felületek biztosítják, melyeken keresztül lehetőség nyílik a továbbképzési rendszerbe illeszkedő on-line képzési tartalmak létrehozása az európai integrált határigazgatás területén.

A határellenőrzést végrehajtó személyi állomány nyelvi képzéseinek jelentős számbeli és

minőségi fejlesztése szükséges, melyre a létszámhelyzet mellett a választott képzési módszer is hatást gyakorol. Az intézkedés célja többféle képzési módszer támogatása annak érdekében, hogy a szervezet és az egyén is megtalálhassa a számára legmegfelelőbbet. A különböző módszerekkel megvalósuló nyelvi képzések célja elsősorban a viszonylati nyelveknek a szolgálat ellátásához szükséges szinten történő elsajátítása, valamint a preferált idegen nyelveken történő kommunikáció fejlesztése.

- **A jogszerű utazás elősegítése**, a külső határokon üzemeltetett határátkelőhelyek biztonságos és utasbarát működtetése, valamint – különösen az EES bevezetéséhez kapcsolódó – automatizált határátléptető rendszerekkel történő fejlesztése szintén a Nemzeti Program kiemelt célja. A biometrikus adatokon alapuló ellenőrzés szerepe jelentősen nőni fog az elkövetkező évtizedben, melyet a határforgalom folyamatos növekedése fog kísérni. A határátkelőhelyek áteresztő képességének optimalizálása automata vagy félautomata határátléptető rendszerek telepítését teszi szükségessé valamennyi határátkelőhely típus esetében. Prognózisunk szerint szintén nőni fog az önkéntes előzetes adatszolgáltatás szerepe az utasok részéről, melyet utasbarát környezet kialakítása és a határátkelőhelyek új ellenőrzési technológiához igazított infrastrukturális fejlesztése segít majd elő. Magyarország célul tűzte ki az „okos határátkelőhely” létrehozását, amely a szárazföldi határátkelőhelyeken automatizált vagy félautomatizált rendszerek alkalmazását, valamint a közúti és vasúti járművek automatizált átvizsgálását foglalja magában. Az infrastrukturális és technikai fejlesztéseken túl elemző szoftverek által támogatott, kockázatelemzésen alapuló korai utas előrejelző rendszer működtetése is támogatja majd a határforgalom hatékony kezelését, amely az utasok számára előzetes regisztrációt tesz lehetővé a kiválasztott határátkelőhely kisebb forgalmú időszakára. A fentiek érdekében infrastrukturális és IT fejlesztések, technikai eszköz beszerzések, valamint új ellenőrzési technológiák kidolgozása (pl. a határátkelőhelyek átépítésével, áteresztő képességének növelésével vagy útlevélkezelői végponti eszközök beszerzésével) szükséges. A tervezett tevékenységek magukban foglalnak más tagállami tapasztalatokat feldolgozó tanulmányutakat és tapasztalatcseréket, valamint a szárazföldi és légi határátkelőhelyek fejlesztése mellett azok egységes és utasbarát kialakítását és a schengeni értékelő ellenőrzések megállapításaira történő reagálást is.

- **A határátkelőhelyek közötti határszakaszok hatékonyabb ellenőrzése** létfontosságú a magyar külső határokat érintő migrációs áramlatok kezelése érdekében. A leginkább terhelt határszakaszok biztonságos ellenőrzése hosszú távon csak jelentős technikai fejlesztésekkel tartható fenn, és ebből következően a határőrizet létszámigényének csökkentése valósulhat meg. Ehhez egyrészt olyan, egymással interoperábilisan működő rendszerek létrehozására van szükség, melyek hatékonyan képesek támogatni a jogsértő cselekményekkel szembeni fellépést. Ez az összetett és részben autonóm működésű határőrizeti rendszer adatelemzési, döntés-támogatási, valamint célravezető/járőrirányító alrendszereket magában foglalva támogatná az új és meglévő technológiák rendszerben történő alkalmazását. Ezek célja a technikai eszközökkel érzékelt jelek automatikus elemzése, kockázati besorolása, egyéb érzékelőkkel történő megerősítése, majd a kezelőszemélyzeten keresztül történő reagálás és az elfogás támogatása. A felderítő rendszer fejlesztéséhez az elektrooptikai és egyéb szenzoros jeladó eszközök egy rendszerbe integrálása szükséges, melyben az adatfeldolgozást automatizált folyamatok segítik, adattárolási kapacitását pedig felhő alapú tárolási megoldások biztosítják. A rendszer az EUROSUR nyújtotta lehetőségeket maximálisan használja ki.

Másrészt a csökkenő létszámigény mellett is biztosítani kell megfelelő számú, jól képzett és jól felszerelt járőrt, akik többcélú, új technológiákkal támogatott, a feladathoz igazodó terepjáró képességű járművekkel rendelkeznek. Az erők és eszközök célzott,

kockázatelemzésen alapuló alkalmazása autonóm vagy részben autonóm működésű földi és légi felderítő egységekkel válik teljessé, melyek alapját nemzetközi biztonsági kutatási projektek tapasztalatai képezik. A járőrököt nehéz terepjáró eszközök, mint járőr platformok, vagyis szabványosított rögzítési és csatlakozási csomópontokon keresztül működtetett, járműre szerelt felderítő és adatátviteli eszközökből álló mozgó vezetési pontok, valamint speciális járművek támogatják.

Az uniós és hazai források és már megkezdett fejlesztési irányok kontinuitásának biztosítása érdekében fontos, hogy a kialakításra kerülő határőrizeti rendszer már meglévő infrastruktúrára épüljön.

A fentiek megvalósítása érdekében infrastruktúra fejlesztés, az EUROSUR-hoz kapcsolódó IT és technikai eszköz fejlesztések, valamint a mobilitást és reagáló képességet szolgáló fejlesztések szükségesek (különösen a III. melléklet b) és l) pontja szerinti tevékenységek által pl. speciális járművek beszerzésével, szárazföldi és légi drónok alkalmazásával, vagy szeizmikus érzékelő hálózat telepítésével).

1.2. A schengeni térségen belül a határellenőrzéshez kapcsolódó intézkedéseket célzó végrehajtási intézkedés keretében Magyarország a négy lépcsős beléptetés-ellenőrzési modell utolsó elemének, a schengeni területen belül a jogszerűtlenül tartózkodó személyek felderítésének és kiszűrésének rendszerét tervezi fejleszteni. Az egyre jobban szervezett embercsempész hálózatok elleni hatékony rendészeti fellépésnek a külső határokon megvalósított tevékenységek mellett mind a külső dimenzióra, mind a schengeni térségen belül egymásra épülő komplex járőrszolgálati rendszerre támaszkodnia kell. A jövőben egyre több speciális ismeret és technikai eszköz lesz szükséges annak ellenőrzéséhez, hogy a határátlépés és jogszerű tartózkodás feltételei fennállnak-e. A külső határok biztonságának fokozása, valamint az ehhez szervesen kapcsolódó kompenzációs intézkedések hatékony érvényre juttatása érdekében a mélységi ellenőrzésben érintett szervezeti elemek számára speciális képzésekre, speciális járművekre, valamint a határellenőrzésben használt, EES kompatibilitással rendelkező, az e-vízum ellenőrzését is lehetővé tevő eszközökre van szükség. A mélységi ellenőrzést végrehajtó állomány speciális képzésére szintén hangsúlyt kell fektetni. A schengeni területen belül a jogellenesen tartózkodó személyek kiszűrését végző állomány számára – különösen a Horvátország és Románia teljes jogú schengeni csatlakozását megelőző időszakban – szakmai továbbképzéseket és speciális felszereléseket kell biztosítani (pl. speciális járművek beszerzése vagy mobil okmány- és EES adatellenőrző eszközök biztosítása), hogy a négy lépcsős beléptetés-ellenőrzési modell utolsó lépcsője is kellő hatékonysággal érvényre juthasson

1.3. A kockázatelemzési képesség és a határok előtti területekről alkotott hírszerzési kép fejlesztése az európai integrált határigazgatás nemzeti elemeinek megvalósításában részt vevő valamennyi hazai hatóság számára fontos a biztonságos és jól működő külső határok stratégiai célkitűzés érvényre jutásához. Ennek fejlesztése érdekében részben automatizált adatelemzési és döntéstámogatási mechanizmusokkal támogatott széles körű együttműködés és információ-megosztás szükséges a határigazgatásban érintett szervezetek, valamint más tagállami partnereik között. A közös kockázatelemzési mechanizmusok működtetésébe eddig nem, vagy kevésbé bevont, kockázatelemzéssel és információcserével is foglalkozó szervek közötti együttműködés hatékonyságának növelése elengedhetetlen.

Az EUROSUR nyújtotta lehetőségek szélesebb körű kihasználása és a központi, területi és helyi kapacitás további fejlesztése és működtetése révén az érintett szervezeti elemek a külső határok előtti területekről is átfogó hírszerzési képet kaphatnak. Ehhez kapcsolódóan – az EUROSUR fejlesztésével összhangban – az ügyeleti és jelentőszolgálati rendszer korszerűsítésének is meg kell történnie.

Az intézkedés keretében tervezettek olyan, korábbi uniós források eredményeire is épülő fejlesztések, melyek a határellenőrzéssel közvetlenül érintett szervezeti elemek embercsempészéssel, az emberkereskedelem áldozatainak azonosításával vagy külföldi harcosok kiszűrésével kapcsolatos feladatait is támogatják.

Növelni szükséges az információ megosztás hatékonyságát a határellenőrzés terén szolgálatot ellátó állomány és a bűnfelderítő feladatot ellátó állomány között. Ennek keretében fokozott hangsúlyt kell fektetni a határrendészeti állománynak a bűnüldöző munka során keletkezett információk alapján történő felkészítésére, a megtett intézkedések elkövetési módszerekre gyakorolt hatásának visszacsatolására.

A külföldön szerveződő, illegális migrációt szervező elkövetői körök felderítése érdekében növelni szükséges az illegális migráció felderítésére és nyomozására létrehozott nyomozó szervek (illegális migráció elleni osztályok) képességeit, reagáló képességüket növelni kell humán erőforrás és technikai fejlesztésekkel. Meg kell teremteni az intenzívebb elemzői és feldolgozó munka humán és technikai hátterét, valamint a CIRAM szélesebb körű alkalmazásának lehetőségeit.

A terrorista bűncselekmények vagy egyéb súlyos bűncselekmények megelőzése, felderítése és nyomozása céljából növelni kell a személyek utazásával kapcsolatba hozható uniós és hazai adatbázisokban elérhető adatokon alapuló szűrő-ellenőrző kapacitásokat.

A fentieket a Nemzeti Program elsősorban képzések, tapasztalatcserék szervezése, valamint IT és technikai fejlesztések révén kívánja elérni. A kockázelemzést és információtovábbítást segítő rendszerintegráció, ehhez kapcsolódó eszköz- és szoftverfejlesztések (beleértve a SIRENE Iroda fejlesztését is), valamint az adatátviteli csatornák fejlesztése mellett konferenciák, találkozók, workshopok a tapasztalatcserék is támogatottak a legjobb gyakorlatok átadása érdekében.

2. Az európai integrált határigazgatás hatékony működéséhez kiemelt fontossággal bír az *EBCGA-val, valamint a más tagállamokkal és harmadik országokkal történő együttműködés fejlesztése.* A végrehajtási intézkedés keretében az együttműködés fokozására kerül sor a szomszédos harmadik országokkal, valamint elsősorban a balkáni migrációs útvonalak kezelésében érintett országokkal, illetve más tranzit és migrációt kibocsátó harmadik országokkal annak érdekében, hogy a kialakuló veszélyeztető hatások kezelése már a külső határok előtt megkezdődhessen. Az információ-megosztás hatékonyságának növelése, a legjobb gyakorlatok megosztása, és a tapasztalatcsere fokozása hozzájárul a hatékony együttműködéshez úgy a harmadik országokkal, mint a tagállamokkal (különösen közös műveletek, Közös Kapcsolattartási Szolgálati Helyek infrastrukturális és IT fejlesztése, valamint találkozók, tanulmányutak támogatása által).

Az EBCGA fokozódó szerepvállalása szükségessé teszi Magyarország nagyobb arányú részvételét az EBCGA műveleteiben és az állandó alakulat létrehozásában, valamint az ehhez szükséges hazai kapacitások továbbfejlesztését.

3. Az előző végrehajtási intézkedéssel szorosan összefügg az *integrált határigazgatás működtetésében érintett nemzeti hatóságok közötti együttműködés megerősítésének* célkitűzése. Ennek keretében az 1. végrehajtási intézkedésben tervezett tevékenységeken túl (1.2 és 1.3) egységes elveken alapuló továbbképzési rendszer működtetését, közös konferenciákat, tapasztalatcseréket, fórumokat, tanulmányutakat támogat a Nemzeti Program a hazai hatóságok együttműködésének erősítése és a legjobb gyakorlatok megosztása érdekében.

4. A *kutatás-fejlesztés és minőségbiztosítás támogatása* a Nemzeti Program innovatív eleme. Mind a határforgalom-ellenőrzés, mind a határőrizet modernizációja során olyan technikai igények merülnek fel, amelyeket teljesítő eszközök a jelenlegi piaci kínálatban nem, vagy nem a megfelelő formában szerepelnek, így a piackutatás mellett fejlesztési igények is megjelennek. A legkorszerűbb

technológiák felkutatása és integrálása a határellenőrzésbe elengedhetlenné teszi a nemzetközi K+F projektekben történő részvételt, valamint a széleskörű nemzetközi kapcsolatrendszer kiépítését és fenntartását. Az EBCGA jelenleg kidolgozás alatt álló eszközbeszerzési sztenderdjeihez történő alkalmazkodás érdekében szükséges egy eszköz- és módszerspecifikus követelményeknek megfelelő minősítési eljárásrend kidolgozása, amely a szakterületi igények teljes körű kiszolgálása érdekében eszközeszteken és szükség szerinti eszközfejlesztéseken alapul.

A minőségellenőrzési mechanizmusba teljes egészében be kell építeni a sebezhetőségi értékelések során meghatározott ajánlásokra való reagálás követelményeit, melynek érdekében a határigazgatással összefüggésben hatáskörrel rendelkező szervek közötti együttműködés és közös eljárásrend kialakítása szükséges.

A végrehajtási intézkedés keretében tanulmányok, kísérleti projektek, valamint új módszerek és technológiák kidolgozása és megosztása támogatott (pl. technikai eszközök tesztelése, új ellenőrzési technológiák laboratóriumi és pilot jellegű kipróbálása, vagy eszközök új funkcionalitásának kialakítása a gyártó bevonásával).

5. A határigazgatás területén működtetett nagyméretű informatikai rendszerek (EES, ETIAS, SIS II., AFIS, ABIS) **felállítása, üzemeltetése, karbantartása** és interoperabilitásuk biztosítása a program megvalósítása során folyamatos feladat. A végrehajtási intézkedés által támogatott fejlesztések arra irányulnak, hogy a biztonság növekedése mellett a határátléptetéshez szükséges idő, illetve a várakozási idő ne növekedjen a jelenlegi időszükségletekhez képest. Az EES, majd 2023-ig az interoperabilitási elemek bevezetéséhez kapcsolódóan új határigazgatási folyamatok kerülnek bevezetésre, melyek határátkelőhely-specifikus ellenőrzési technológiák kidolgozásával és alkalmazásával is együtt járnak. Az EES nemzeti informatikai hátterének bevezetéséhez szükséges technikai (hálózatfejlesztés, informatikai infrastruktúra) és szoftverfejlesztések megvalósítása, valamint a határátkelőhelyek végponti eszközeinek és vezeték nélküli hálózati lefedettségének fejlesztése együttesen szükségesek a rendszer hatékony működtetéséhez.

6. Az európai integrált határigazgatás végrehajtására irányuló működési támogatás keretében Magyarország elsősorban technikai eszközök és járművek amortizációs cseréjét tervezi végrehajtani. Ez a meglévő határrendészeti célra használt járműveknek a reagáló képesség fenntartása érdekében szükséges cseréjét, valamint a határátkelőhelyek végponti termináljainak amortizációs cseréjét tartalmazza az EES folyamatos és magas színvonalú működőképességének biztosítása érdekében (a VII. melléklet a) 2. alpontja értelmében). Továbbá a külső határon lévő határátkelőhelyek teljes körű felújítása, karbantartása is tervezett.

Az államhatár rendjének fenntartása és a határellenőrzés végrehajtása Magyarországon a Rendőrség alapfeladatai közé tartozik, így a nemzeti rendőrség az egyedi célkitűzés elsődleges kedvezményezettje. A nemzeti integrált határigazgatás eredményes működtetése érdekében a Rendőrség együttműködik más nemzeti hatóságokkal, de többségében önállóan hajtja végre a határrendészeti és az illegális migrációval összefüggő feladatokat. Az integrált határigazgatási koncepció végrehajtása érdekében az érintett hatóságok között központi, területi és helyi szintű együttműködés valósul meg, melynek keretében más hatóságok is bevonásra kerülhetnek a projektek végrehajtásába.

2.2 A közös vízümpolitika támogatása

Magyarország a programozási időszak során folyamatosan növekvő számú egységes vízumkérelem benyújtásával számol külképviseletein, amelyek kérelmezői már nem csak tranzit, hanem akár célországoknak is tekintik. Ez a tendencia leginkább az üzleti, befektetési, cégalapítási, turista vagy látogatási céllal 90 napot meg nem haladó időtartamra beutazni szándékozó, ugyanakkor kiemelt biztonsági kockázatú országokból származó kérelmezők esetében lesz a legjellemzőbb. Az Európai Bizottság prognózisai, illetve az elmúlt időszak vízumliberalizációs intézkedései alapján feltételezhető, hogy a nagy vízumforgalmat generáló országok (Oroszország, Törökország, Kína, Vietnám) továbbra is vízumkötelezettek maradnak az afrikai országokkal együtt.

Az uniós törekvésekkel összhangban Magyarország célja, hogy a vízumkérelmek benyújtása, feldolgozása és a vízum kiadása elektronikus úton történjen, amelyet a VIS, VIS-MAIL, és egyéb IT fejlesztések támogatnak. A vízumok jogszerű felhasználásának ellenőrzését ezek mellett részben automatizált folyamatokkal kell segíteni a visszaélések kiszűrése érdekében. A központi adatbázisok egyre szélesebb körű alkalmazása, az elektronikus, biometrikus adatokat is tartalmazó nyilvántartások az interoperabilitási folyamatok eredményeként többféle biometrikus adaton alapuló ügyfél-azonosítást tesznek lehetővé, amely az utasadat nyilvántartásokkal kiegészülve egyre kevésbé teszi szükségessé a fizikai megjelenésű okmányokat ellenőrzését.

Az e-vízumok megjelenése ugyanakkor továbbra sem nélkülözi a „vízumkiadást” megelőző döntéshozatali eljárást, amelynek esetében a vízumkötelezett harmadik országbeli személynek a szükséges adatokat, az adatok igazolásául szolgáló dokumentumokat (értve ez alatt a biztonsági okmányokat, az azokról készített másolatokat, illetve az egyéb támogató dokumentumokat is) egyre inkább elektronikus úton kell biztosítaniuk.

A kérelmezők által közölt adatok, a beadott dokumentumok hitelessége sok esetben csak szakértő által állapítható meg, így a négy lépcsős beléptetés-ellenőrzési modell első lépcsőjében az okmánytanácsadói és a migrációs szakkonzuli, illetve vízumtanácsadói közreműködés – továbbfejlesztett, kapcsolattartásra és együttműködésre épülő tartalommal, hálózati jelleggel, jobbra elektronikus úton történő ellenőrzéssel – továbbra is indokolt.

A Nemzeti Program támogatásával a vízumkérelmek benyújtásának csúcsidőszakait (pl. ünnepeket, szabadságolási időszakokat megelőző periódusokat) az egyes külképviseleteken elegendő számban rendelkezésre álló konzuli megerősítés, a tartósan fennálló azonosított migrációs kockázatokat hosszabb időtartamra kihelyezett szakkonzuli hálózat kezeli.

Fontos, hogy a vízumkiadásban érintett konzuli személyzet naprakész, régió-specifikus információkkal rendelkezzen az okmányhamisítási és migrációs trendek vonatkozásában, amelyeket a külképviseletek átvilágításának tapasztalatai nyomán megosztott legjobb gyakorlatok egészítenek ki.

A Nemzeti Program a külképviseleteken – számolva azzal, hogy az e-vízum bevezetését követően az ügyfelek alacsonyabb számban jelennek meg személyesen a kérelmezés során – ügyfélbarát környezet és fejlett biztonságtechnikai berendezések biztosítását támogatja a szolgáltató jelleg és a jogszerű utazás támogatása érdekében. E célokat segíti az Európai Bizottság által preferált olyan külső szolgáltatói hálózat, amely lefedi a vízumkötelezett harmadik országokat, és elektronikusan biztosítja az ügyfelek vízumhoz jutását, illetve a hatóságok felé az elektronikus azonosítók továbbítását, a döntések előkészítését. Így a magasabb biztonság külső szolgáltatók bevonásával is megteremthető.

A globális és európai trendeket követve Magyarország középtávon nem tervezi új konzulátusok megnyitását, helyette a digitális térben megvalósított fejlesztésekkel és szélesebb körű együttműködéssel szolgálja a közös vízumpolitika stratégiai célkitűzéseit.

Számolunk azzal, hogy a határátkelőhelyen kiadott vízumok száma a vízumkönnyítések és az e-

vízum elterjedésével csökken, a vízumigénylési folyamat egyszerűsödik, így a vízum felvételéhez kapcsolódó adminisztrációs idő jelentősen lecsökken. A határon történő vízumkiadás hatékonyságának növelése az elektronikus vízumigénylés és vízumkiállítás bevezetésével megvalósul, a vízumkérelmezéshez kapcsolódó adatszolgáltatás jelentős részét a kérelmező önállóan hajtja végre on-line felületen.

A fentiek alapján Magyarország a következő végrehajtási intézkedésekre összpontosítva tervezi a rendelkezésére álló források felhasználását:

1. A vízumkérelmezők számára nyújtott hatékony és ügyfélbarát szolgáltatások fejlesztéséhez egyrészt a vízumkérelmek feldolgozási hatékonyságának növelése, másrészt megfelelő számú konzuli személyzet biztosítása szükséges.

- **A vízumkérelmek feldolgozási hatékonyságának növelése**, vagyis a gyors és ügyfélbarát vízumkérelem feldolgozás elsősorban az elektronikus vízumkérelmezés széles körű támogatásával érhető el. Ennek érdekében nemcsak a vízumkérelmezők számára elérhető elektronikus kérelmezési platform, valamint az eljáró ügyintézők számára kialakított felhasználói felületek kifejlesztése szükséges, hanem a vízumkiadást támogató kockázatelemzés rendszerek és minőségbiztosítási mechanizmusok megújítása is elengedhetetlen. A vízumfelhasználások visszaellenőrzési automatizmusainak kialakítása a vízumhatóságoknál segíti a jogszerű utazókat és megelőzi a vízumokkal való visszaéléseket.

A biometrikus adatokon alapuló ügyfélazonosítás támogatását a vízumeljárásokban az arcképmás felismeréssel és látens ujjnyomat használatának lehetőségével segíti elő az intézkedés, amely a személyi okmányok kiállítása során alkalmazott arckép-azonosítás átültetését jelentené a vízumkiadási (valamint a más intézkedésekben támogatott határellenőrzési) technológiákba.

Az elektronikus vízumkérelmezéssel a külső szolgáltatók szerepe felértékelődik, ezért rendszeres ellenőrzésük és képzésük szükséges.

A fentiek érdekében a végrehajtási intézkedés az e-kérelem és e-vízum bevezetéséhez szükséges fejlesztéseket tartalmazó hosszú távú koncepció kidolgozását, tanulmányok készítését, tapasztalatcserét, a vízumkiadási gyakorlat egységesítését szolgáló átvilágításokat, minőségbiztosítási mechanizmusokat, valamint IT és technikai eszköz fejlesztéseket támogat.

- A vízumeljárásokban várható digitális térhódításra tekintettel Magyarország az új konzulátusok megnyitása helyett az elektronikus kérelmezés fejlesztésére koncentrálna. Ez nem nélkülözheti azonban a meglévő kapacitások működőképességének biztosítását valamint a személyes megjelenést igénylő eljárási cselekményekhez kapcsolódó ügyfélbarát légkör kialakítását. Számolva a személyes megjelenés szerepének folyamatos csökkenésével a konzulátusok átfogó infrastrukturális fejlesztése ugyan nem szükséges, de a **megfelelő konzuli lefedettség biztosításához**, valamint a döntéshozatali idők és konzuli munkaterhek optimalizálásához konzulok rövid távra, csúcsidőszakok kezelésére történő kihelyezése lesz szükséges.

A fentiek érdekében a végrehajtási intézkedés a konzulátusokon ügyfélbarát környezet kialakítását, a konzuli munkakörnyezet fejlesztését, valamint a konzulok rövid távú kihelyezését támogatja.

2. A vízumpolitika egységes értelmezésének fejlesztését az intézkedés a továbbképzési tevékenységek és tapasztalatcserék támogatásával valósítja meg. A konzuli tisztviselők továbbképzésének folytatása és bővítése mellett a külső szolgáltatók, valamint vízumeljárásokban érintett hazai munkatársak képzésére kiemelt figyelmet kell fordítani. A vízumkérelmek átvételét végző külső szolgáltatók mellett szükséges az együttműködés fejlesztése a megbízható utazási

irodákkal és nagy utaztatókkal, beleértve képzések szervezését is.

Az egyes külképviseletek vízumeljárásainak – a helyi sajátosságokhoz és eltérő támogató dokumentum listákhoz mérten lehetséges – egységesítése mellett a más tagállamokkal történő együttműködés és a legjobb gyakorlatok megismerése, szintén fontos feladat.

Ennek érdekében a végrehajtási intézkedés a vízumeljárásokban érintett konzuli állomány regionális és okmánybiztonsági továbbképzések szervezését, az OIF vízumeljárásokat támogató hazai állományának képzését, a külső szolgáltatókkal folytatott szélesebb körű együttműködést, tapasztalatcseréket, kiutazásokat, és minőségbiztosítási tevékenységeket támogat.

3. A tagállamok közötti együttműködés fejlesztését a vízumképviseleti megállapodások vagy a Vízumkódex szerinti egyéb együttműködési formák bővítésén túl tapasztalatcserék, tanulmányutak, valamint a szakértői kapacitások több tagállam érdekében történő felhasználása támogatja. Az okmánytanácsadók és migrációs szakkonzulok hálózatának fenntartása és bővítése a végrehajtási intézkedés egyik fő célja, tekintettel arra is, hogy Magyarország az integrált határigazgatás támogatása területén nem tervezi közös összekötő tisztviselők kiküldését, mivel értesülésünk szerint a vízumeljárások támogatására kihelyezett és tagállamok közötti együttműködést is megvalósító szakértők a közös összekötő tisztviselőkre delegált feladatokat is ellátják.

Az elektronikus vízumkérelmezés és vízumkiadás teljes bevezetéséig nagy szerepet fog kapni a vízumdöntés meghozatalát támogató szakértői kapacitásoknak a döntés helyszínére történő kiküldése. Ebben kulcsszerep jut a már hosszú ideje eredményesen működő okmányszakértő összekötő tiszti, valamint az új programozási időszakban új alapokra helyezett migrációs szakkonzuli kihelyezéseknek. Míg a migrációs szakkonzulok esetében több kihelyezés támogatása, addig az okmányszakértő összekötő tisztek esetében a magas színvonalú okmányszakértői jelenlét biztosítása és fejlesztése a cél, amely nem létszámában, hanem a szakértők által kialakított együttműködési és kapcsolati háló minőségében jelent majd fejlődést. A hosszú távra (3 hónapot meghaladó időtartamban) kiküldött és hosszadalmas kiválasztási folyamatot követően felkészített szakértők kihelyezés előtti képzésének fejlesztését az intézkedés szintén támogatja a hatékonyabb munkavégzés érdekében.

A fentiek érdekében az intézkedés tapasztalatcserét, tanulmányutakat, szakdiplomákat három hónapnál hosszabb idejű kihelyezését, kiválasztását, képzését, valamint hazai bázisuk kialakítását támogatja.

4. A közös vízumpolitika területén működtetett nagyméretű informatikai rendszerek felállítása, üzemeltetése és karbantartása (beleértve az ezen informatikai rendszerek közötti interoperabilitást és azok kommunikációs infrastruktúráját) a VIS folyamatos és megbízható működésének biztosításán túl új funkciók bevezetését, a VISMAIL használatának kiterjesztését, valamint a konzultációs és reprezentációs funkciók központosítását, illetve a felhasználó állomány továbbképzését is magukban foglalják. Ezek összességében támogatják a döntéshozatali idő csökkentését a biztonság fokozása mellett, valamint hozzájárulnak a vízumkérelmek elbírálási gyakorlatának egységesítéséhez. Egy VIS adatokon alapuló jelentéstételi és statisztikai rendszer kialakítása és egyes folyamatok automatizálása megbízhatóbb adatszolgáltatást és a tagállamok közötti együttműködés javítását eredményezné a konzultációs ügyek és az információcsere (statisztikai adatszolgáltatás) terén. A nemzeti vízumok és tartózkodási engedélyek VIS rögzítésének IT és interoperabilitási fejlesztési igényeivel szintén számolni szükséges.

A VIS nemzeti alrendszereinek és ezek végpontjainak (KNVR-KIR) folyamatos, uniós fejlesztési irányokkal összhangban álló fejlesztése érdekében az intézkedés adat- és kockázatelemzést támogató új funkcionalitások kialakítását eszközbeszerzéseket is támogat.

Magyarország nem tervezi *a közös vízumpolitika végrehajtására irányuló működési támogatás* felhasználását, tekintettel a vízumkérelmezés technológiai generációváltásából adódóan szükséges fejlesztési igényekre.

Az egyedi célkitűzés *potenciális kedvezményezettjei* közé tartozik az OIF, amely 2019. július 1-jétől az OIF, mint rendvédelmi feladatokat ellátó szerv látja el a 767/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben (a továbbiakban: VIS rendelet), a 810/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben (a továbbiakban: Vízumkódex) valamint az idegenrendészeti jogszabályokban meghatározott központi vízumhatósági feladatokat. Az OIF megalakulásával fontos változások (pl.: jogszabályi, szervezeti, személyi, hatásköri, illetékességi stb.) történtek a vízum, tartózkodási és letelepedési engedély iránti kérelmek elbírálása tekintetében. Az OIF a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal jogutódjaként országos hatáskörű, önálló költségvetési szerv, amely a Belügyminisztérium irányítása alá tartozik.

A külképviseleti vízumkiadás koordinálását a Külgazdasági és Külügyminisztérium szervezetében a Konzuli és Állampolgársági Főosztály Schengeni Vízum Osztálya végzi. A világszerte 97 helyszínen működtetett vízumkonzuli szolgálat biztosítja Magyarországra, valamint vízumképviseleti megállapodás keretében más tagállamba – és a schengeni térségbe – történő beutazáshoz szükséges vízumkérelmek átvételét és elbírálását.